

Szegedi Ítéltábla

Az ügy száma:

Mf.I.40.052/2022/16.

A felperes:

felperes neve (felperes lakcíme)

A felperes meghatalmazott jogi képviselője:

Garay Ügyvédi Iroda (eljáró ügyvéd: dr. Garay Eszter Katalin, ügyvédi iroda címe.)

Az alperes:

alperes neve (alperes székhelye)

Az alperes meghatalmazott jogi képviselője:

Jaczkovics Ügyvédi iroda (eljáró ügyvéd: dr. Kósa Lehel, ügyvédi iroda címe)

A per tárgya:

Közalkalmazotti jogviszony jogellenes megszüntetése

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Gyulai Törvényszék 15.M.70.022/2022/13.

A fellebbezést benyújtó fél és a fellebbezés sorszáma:

Alperes, 15.M.70.022/2022/14.

Í T É L E T

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja és megállapítja, hogy a 814 000 (nyolcszáztizennégyezer) forint feljegyzett elsőfokú eljárási illetéket az állam viseli.

Ezt meghaladóan helybenhagyja azzal a pontosítással, hogy a 3 883 910 (hárommillió-nyolcszáznyolcvanháromezer-kilencszáztíz) forintot az alperes az elmaradt jövedelem címén igényelt kártérítés jogcímén köteles a felperesnek megfizetni.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 635 000 (hatszázharmincötezer) forint másodfokú perköltséget.

Megállapítja, hogy a 853 300 (nyolcszázötvenháromezer-háromszáz) forint fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

A tényállás

[1] A felperes 2016. július 1. napjától állt közalkalmazotti jogviszonyban az alperes osztály megnevezése orvos munkakörben. Illetménye bruttó 565 220 forint volt.

[2] Az osztályvezető főorvos 2019. november 11-én a korábbi kórtermi beosztást megváltoztatta, amit a felperes nem fogadott el, az intézményből eltávozott, ezt követően a munkát nem vette fel. Néhány nap elteltével három hónap fizetés nélküli szabadság engedélyezése iránt nyújtott be kérelmet. Az alperes orvosigazgatója a fizetés nélküli szabadsághoz hozzájárult, majd a felperes kérésére azt 2020. május 25-ig ismételtlen meghosszabbította.

[3] A 2020 tavaszán kezdődő koronavírus járvány miatt az alperes feladatai megnövekedtek, szakember hiány lépett fel nála, emiatt 2020. április 17-én az alperes orvosigazgatója megkereste az intézményhez kirendelt kórház parancsnokot és 2020. április 20-tól 6 belgyógyász szakorvos kirendelését kérte, ezt azonban elutasították.

[4] 2020. április 21-én a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 123. § (5) bekezdés b) pontjára hivatkozással a felperes fizetés nélküli

szabadságát az alperes megszakította, és munkavégzés céljából 2020. április 23. napjával az intézménybe visszarendelte. A jogorvoslat lehetőségéről történő kioktatás mellett tájékoztatta a felperest, hogy amennyiben az utasításnak nem tesz eleget, az a szükséges és arányos mértékű munkáltatói intézkedést vonhatja maga után.

[5] A felperes 2020. április 21. és 22. napján elektronikus levélben jelezte ellenérzéseit, hivatkozva az osztályvezető főorvossal kialakult rossz kapcsolatára is.

[6] Az alperes 2020. április 22-én megismételte visszarendelő nyilatkozatát, nyomtatékosan felhívta a felperes figyelmét arra, hogy másnap reggel 8 órakor köteles az alperes orvos-igazgatójánál megjelenni. Tájékoztatta, hogy távolmaradása megalapozza a közalkalmazotti jogviszony azonnali hatállyal történő megszüntetését.

[7] A felperes még ezen a napon válaszelevelében tájékoztatást kért a tervezett munkavégzésről. Tájékoztatták, hogy képesítésének (belgyógyász-kardiológus), munkaköri leírásának megfelelő munkavégzésre lesz beosztva, figyelemmel a járványügyi helyzetben fennálló belgyógyász szakorvos hiányra. A felperes további részletes tájékoztatást kért a várható foglalkoztatásról, azonban 2020. április 23. napján munkavégzésre nem jelent meg.

[8] Az alperes a felperes közalkalmazotti jogviszonyát 2020. április 24. napján rendkívüli felmentéssel megszüntette. Az intézkedésben arra hivatkozott, hogy a felperes 2020. április 23-án a munkavégzésre kijelölt helyen nem jelent meg, rendelkezésre állási kötelezettségét alapos ok nélkül megtagadta, távollétét nem igazolta, mindössze az osztályvezetővel megromlott viszonyára, lakása 400 kilométerre lévő távolságára hivatkozott, amelyek távolmaradás kimentésére nem voltak alkalmasak. A megromlott személyes viszonytal kapcsolatban utalt az e körben folytatott egyeztetésekre és a felperes együttműködésének hiányára, ezzel összefüggésben pedig arra, hogy a felperes több alkalommal kifejezetten megtagadta a számára kiadott orvos szakmai feladatok ellátását, az osztályos referáló keretében meghatározott feladatokat ignorálta, eltávozott az osztályról, munkavégzésre önhatalmúlag nem jelent meg, illetve rámutatott a klinikai vizsgálatokkal kapcsolatos felperesi mulasztásokra is. Az alperes a felperes magatartását az Mt. 52. § (1) bekezdés a) és b) pontjába, illetve a 6. § (2) bekezdésébe ütközőnek minősítette, amellyel megítélése szerint a felperes kimerítette a rendkívüli felmentés alkalmazhatóságának a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény (a továbbiakban: Kjt.) 33/A. § (1) bekezdés a) és b) pontjában írt feltételeit.

[9] A felperes a rendkívüli felmentést követően a tulajdonát képező B... Kft.-nél vezetői jogviszonyban állt, amelyből havi 210 600 forint, majd 2021 februárjától kezdődően havi 219 000 forint jövedelemhez jutott.

Az megelőző eljárásban született döntések

[10] A Gyulai Törvényszék 15.M.70.091/2020/24. számú ítéletével a keresetet elutasította, amelyet a Szegedi Ítéltábla Mf.I.40.026/2021/5. számú ítéletével helybenhagyott.

[11] A Kúria Mfv.II.10.141/2021/3. számú rész- és közbenső ítéletében az ítéltábla Mf.I.40.026/2021/5. számú ítéletének a sérelemdíj elutasítása tárgyában hozott elsőfokú rendelkezést helybenhagyó döntését hatályában fenntartotta, egyebekben hatályon kívül helyezte, a Gyulai Törvényszék 15.M.70.091/2020/24. számú ítéletét megváltoztatta, és megállapította, hogy az alperes 2020. április 23-án kelt rendkívüli felmentése jogellenes. A jogellenesség jogkövetkezményei tárgyában az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasította. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 500 000 forint és 135 000 forint áfa együttes első-, másodfokú és felülvizsgálati eljárási költséget. Megállapította, hogy a felmerült 456 000 forint elsőfokú, 608 000 forint másodfokú és 770 000 forint felülvizsgálati eljárási illeték az államot terheli.

A felperes keresete, az alperes ellenkérelme

[12] A felperes keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest a közalkalmazotti jogviszony jogellenes megszüntetésének jogkövetkezményeként 4 230 240 forint jövedelempótló kártérítés, 6 782 640 forint végkielégítés, valamint perköltség megfizetésére. Perköltséget a csatolt megbízási szerződés alapján igényelt.

[13] Az elmaradt jövedelem helyébe lépő kártérítést az Mt. 82. § (1) és (2) bekezdése alapján 12 hónapra kérte elszámolni. Előadta, hogy a B... Kft.-ben szerzett jövedelmén kívül egyéb jogviszonyból származó jövedelme nem volt, a rendkívüli felmentést követően sem közalkalmazottként, sem munkavállalóként nem helyezkedett el. A kártérítés iránti jövedelméből levonásba helyezte a 2 552 400 forint megtérült jövedelmet.

[14] A végkielégítéssel kapcsolatban kifejtette, hogy azt 12 havi távolléti díj összegében kéri figyelembe venni, mert 20 évet meghaladó közalkalmazotti jogviszonnyal rendelkezik, és a jogellenes jogviszony megszüntetés a nyugdíjba vonulása előtt 3 éven belül történt.

[15] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Utalt arra, hogy a végkielégítés a felperest az Mt. 82. § (3) bekezdés b) pontja alapján nem illeti meg, a fizetés nélküli szabadság időtartamára egyébként sem járt volna jövedelem, és az egyéb járandóság összegének kiszámításánál le kell vonni azt az összeget, amit a felperes máshol megkeresett vagy megkereshetett volna.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[16] A Gyulai Törvényszék 15.M.70.022/2022/13. számú ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek a közalkalmazotti jogviszony jogellenes megszüntetésének jogkövetkezményeként jövedelempótló kártérítés címén 3 883 910 forintot, végkielégítés címén 6 782 640 forintot, ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Kötelezte továbbá az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 1 500 000 forint + ÁFA perköltséget.

[17] Ítélete indokolásában felhívta az Mt. 82. § (1), (2), (3) bekezdését, a 77. § (5) bekezdés b) pontját, valamint az Mt. 167. § (2) bekezdés, illetve 169. § (1) bekezdését.

[18] Az elmaradt munkabéren alapuló kártérítéssel kapcsolatban osztotta az alperes álláspontját abban a tekintetben, hogy a felperes 2020. május 25. napjáig terjedő fizetés nélküli szabadságára tekintettel egyébként sem kapott volna jövedelmet, ezen időszak vonatkozásában tehát hiányzik az a vagyoni hátrány, amely az ítélettel kompenzálható lenne, ezért csak a fennmaradó 11 hónap tekintetében vizsgálta az összecszerűsége.

[19] Kifejtette, hogy a járandóság összegének kiszámításánál le kell vonni azt az összeget, amit a felperes máshol megkeresett vagy megkereshetett volna. E körben hangsúlyozta, a perben az alperes - a felperes tagadásával szemben - utalt arra, hogy a felperes elhelyezkedhetett volna, és az eltelt idő alatt más munkát is vállalhatott volna. A Kúria döntését követő eljárásban megtett egyetlen bizonyítási indítványa a felperes jövedelmének kiderítése céljából az adóhatóság megkeresésére irányult, figyelemmel arra is, hogy a felperesi cég által készített munkáltatói igazolás alapján már önmagában egyértelmű, hogy a felperes rendelkezett a kártérítési összegből levonható jövedelemmel. A korábbi eljárásban azt is indítványozta, hogy a bizonyítás terjedjen ki a vállalkozásból kivett osztalék összegére is.

[20] Rámutatott, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal Békés Megyei Adó- és Vámigazgatóság tájékoztatása szerint a felperes a közalkalmazotti jogviszony megszűnése időpontjában heti 36 órás jogviszony mellett már – 2002. december 23-tól – társas vállalkozó volt B... Kft.-ben és ez folytatódott a munkaviszony jogellenes megszüntetését követően is. Ebből önmagában az következne, hogy 2020. április 24-ét követően keletkezett új jogviszony hiányában az itt szerzett jövedelem nem lehet elszámolható, azonban nem hagyható figyelmen kívül a felperes által korábban csatolt igazolás sem, amely szerint a felperes 2020. május 1. óta társas vállalkozóként a gazdasági költségvetési szervezet vezetőjeként alkalmazásban áll a B... Kft.-nél, ahonnan jövedelemre tett szert 2020. május-október hónapokban, illetve a felperes a perben maga nyilatkozott úgy, hogy a rendkívüli felmentést követően a kft.-nél helyezkedett el.

[21] A bíróság álláspontja szerint a felperes kárenyhítési kötelezettségének azáltal tett eleget, hogy a saját cégével munkaviszonyt létesített. A felperes szabadon dönthetett arról, hogy az elért eredményt jövedelemként kiveszi a vállalkozásból vagy azt abba befekteti. Jelen esetben a felperes a társaság vezetőjeként úgy nyilatkozott, hogy minden hónapban munkabért vett fel, ezek összegét pedig értékelni kell az alperes által fizetendő kártérítés mértékénél.

[22] Az elszámolást akként vezette le, hogy az első hónapban nem illeti meg a felperest a jövedelempótló kártérítés, hiszen 2020. május 25-ig illetményt sem kapott volna a fizetés nélküli szabadsága idején, a további 11 hónapra vonatkozóan pedig a havi 565 220 forintból levonásba kell helyezni a felperes által igazolt havi összegeket, amelyből eredően a kártérítés összege 3 883 910 forintban határozható meg. Ezt meghaladóan a keresetet - a jövedelempótló kártérítés körében - alaptalannak találta, és azt elutasította.

[23] A végkielégítés megfizetésére irányuló igényt illetően rámutatott arra, hogy az alperes nem vitatta, hogy a felperes 20 évet meghaladó közalkalmazotti munkaviszonnyal rendelkezett a rendkívüli felmentés időpontjában, és kifejtette, hogy – az alperesi védekezéssel szemben – a felperes esetében a Kjt. 37. § (2) bekezdésében, vagy az Mt. 82. § (3) bekezdés b) pontjában, valamint a 77. § (5) bekezdés b) pontjában rögzített, végkielégítésre jogosultságot kizáró körülmény nem merült fel.

[24] Utalt arra, hogy a le nem rótt eljárási illetékekről a Kúria rész- és közbenső ítéletében döntött, így arról újabb határozatot hozni már nem lehetett.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[25] Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben az alperes élt fellebbezéssel. Elsődlegesen kérte, hogy az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét változtassa meg, és a közalkalmazotti jogviszony jogellenes megszüntetésének jogkövetkezményeként megállapított jövedelempótló kártérítés mértékét mérlegelése alapján elsődlegesen legfeljebb két havi (1 130 440 forint), másodlagosan legfeljebb négy havi (2 260 880 forint), harmadlagosan legfeljebb hat havi (3 391 320 forint) illetményének megfelelő összegre mérsékelje.

[26] Másodlagosan kérte az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat meghozatalára utasítását. Perköltséget a vonatkozó IM rendelet 3.§ (2) bekezdés a) és b) pontja alapján igényelt azzal, hogy az alperest képviselő ügyvédi iroda áfa-körbe tartozik.

[27] Az ítéltáblától gyakorolni kért felülbírálati jogkört a Pp. 369. § (3) bekezdés a)-d) pontjában jelölte meg.

[28] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság által elmaradt illetmény címén megítélt marasztalás összege kiemelkedően eltúlzott, tekintettel arra, hogy a felperes kárenyhítési kötelezettsége kiterjed arra is, amit a jogviszonya megszűnését követően megkereshetett volna. A 2022. május 9-én tartott tárgyaláson a kártérítés osszagszerúsége tekintetében bizonyítási indítványt tett annak megállapítása érdekében, hogy a felperes a kárenyhítési kötelezettségének milyen mértékben tett eleget. Álláspontja szerint ugyanis a bíróság rendelkezésére bocsátott – egyébként a felperes által kiállított – munkáltatói igazolás nem tartalmazza a felperes valamennyi jövedelmét, például az osztalékot vagy egyéb kifizetéseket.

[29] Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság döntése sérti a Pp. 279. § (1) és (3) bekezdésében foglaltakat, mert az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló, vagy egyébként rendelkezésre bocsátható bizonyítékok mérlegelése során nem kellő súllyal vette figyelembe a felperes kárenyhítési kötelezettségéhez kapcsolódó egyes tényeket.

[30] Érvelése szerint az ítélet indokolása sérti a Pp. 346. § (5) bekezdésében foglaltakat, mert nem tartalmazza, hogy az alperes felperes jövedelmének igazolására

irányuló bizonyítási indítványát – különösen a B... Kft.-ből származó osztalék jövedelem tekintetében – miért mellőzte.

[31] Hivatkozása szerint a felperes ugyan a kárenyhítési kötelezettségének részben eleget tett azzal, hogy a 100 %-ban a tulajdonában álló Kft.-vel munkaviszonyt létesített, azonban a bíróság nem vette figyelembe azt a körülményt, hogy a felperes ugyanazon vállalkozási tevékenységet korábban közalkalmazotti jogviszonya mellett látta el, annak megszűnését követően azonban kizárólagos tevékenységként végezte. Ezzel összefüggésben további bizonyítás lefolytatását tartotta volna szükségesnek. Álláspontja szerint belátható, hogy a heti 36 órás munkaviszony (és heti több napos távollét vagy több óra utazás) mellett a felperes a vállalkozásában lényegesen kevesebb tevékenységet tudott elvégezni, mint amikor kizárólag a Kft. keretében működő magánrendelőjében látott el betegeket. Ezt alátámasztja a B... Kft. adózott eredménye, ami a korábbi évekhez képest jelentősen nőtt 2020. és 2021. években. Kiemelte, hogy a jelentős nyereségnövekedés legalább részben annak köszönhető, hogy a felperes személyesen nagyobb mértékben, főállásként végezte a tevékenységét, így a felperes kárenyhítési kötelezettsége szempontjából ez a körülmény nem hagyható figyelmen kívül. E körben hivatkozott továbbá arra is, hogy a B... Kft. 2022. április 28-án meghozott 3/2022. határozatával 80 000 000 forint összegű osztalék jóváhagyásáról döntött, amely – tekintettel arra, hogy a B... Kft. egyetlen tagja és ügyvezetője a felperes – a felperes jövedelmének tekinthető. Ezen osztalék kifizetéséről és a kifizetés időpontjáról a felperes jogosult döntést hozni, azonban az időben későbbi kifizetési időpont ellenére is olyan jövedelemnek tekinthető, amelyet a kárenyhítési kötelezettség körében méltányosan figyelembe kell venni.

[32] Utalt arra, hogy az sem hagyható figyelmen kívül, hogy a felperes maga volt jogosult arról dönten, hogy milyen összegű munkabért állapít meg a maga számára, így módja volt azt a szakorvosok általános munkabérénel jóval alacsonyabb összegben is meghatározni.

[33] Rögzítette, hogy a korábbi évek adózás utáni eredményét is figyelembe véve megállapítható, hogy a felperes B... Kft.-től kapott munkabére és az osztalékból származó jövedelme együttesen a közalkalmazotti jogviszonya megszüntetését megelőző jövedelmét (azaz a vállalkozásból származó jövedelmét és az illetményét együttesen) valószínűleg nemcsak hogy eléri, hanem azt meg is haladhatja.

[34] A fentiek szerinti a jövedelmét figyelembe véve a felperes elsődlegesen legfeljebb két havi, másodlagosan legfeljebb négy havi, harmadlagosan legfeljebb hat havi illetményének megfelelő jövedelempótló kártérítésre lehet jogosult.

[35] Az ítéltábla anyagi pervezetését követően az alperes fellebbezését kiegészítette azzal, hogy a felperes a közalkalmazotti jogviszony megszűnését követően kárenyhítési kötelezettségének az elvárható mértékben nem tett eleget. Ebben a körben hivatkozott a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1990. évi IV. törvény (a továbbiakban: Flt.) 8. § (7) bekezdésében foglalt rendelkezésre, valamint a Ptk. általános követelményei szerint a munkavállalót terhelő kárenyhítési kötelezettségekre. Utalva az Mt. 167. § (2) bekezdéséhez fűzött indoklásra kiemelte, hogy a munkavállaló szándékosan nem tesz eleget a kárenyhítési kötelezettségének, ha például szakképzettségét, általános

közlekedési feltételekkel megközelíthető munkahely meglétét figyelembe véve munkaerejét nem vagy nem a tőle elvárható mértékben, módon hasznosítja. Utalt továbbá a Kúria BH2020. 119. számú közzétett eseti döntésében foglaltakra is. Hivatkozott arra, hogy a felperes saját előadása szerint azért nem létesített új közalkalmazotti jogviszonyt, mert az alperesnél fennálló jogviszonya megszüntetésének jogcíme miatt hátrányosan ítélnék meg őt, ezt azonban nem bizonyította.

[36] Indítványozta a felperes nyilatkozatát arról, hogy milyen közalkalmazotti vagy egészségügyi szolgálati jogviszony létesítésére nyújtott be pályázatot, különös tekintettel arra, hogy képesítésének megfelelő kardiológiai, valamint belgyógyászati szakmák országosan is hiányszakmának minősülnek. A felperes tehát különösebb nehézség nélkül találhatott volna képesítésének megfelelő pályázati lehetőséget.

[37] Hivatkozott továbbá arra, hogy a felperes a kárenyhítési kötelezettség körében sem álláskeresői járadékot, sem egyéb támogatást nem vett igénybe.

[38] Változatlanul kérte a kárenyhítési kötelezettség körében megtérült jövedelemként „méltányosan” figyelembe venni a felperes vállalkozásából származó osztalék összegét is. Ennek kapcsán fellebbezésében tett előadásait változatlanul fenntartotta, utalva arra, hogy a felperes a B... Kft. egyetlen tulajdonosa és dolgozója, tevékenysége pedig a felperes által végzett egészségügyi szolgáltatás nyújtásán alapul, abban pedig a jogviszony megszűnését követően jelentős növekedés realizálható, ezért kérte, hogy a másodfokú bíróság a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXXVII. törvény 68. § (1) bekezdésének rendelkezései alapján az osztalékként kifizetésre kerülő összeget jövedelemként vegye figyelembe. Ebben a körben hivatkozott arra, hogy a jogviszony megszűnését követően a felperes több időt tudott a vállalkozási tevékenységére fordítani, amelyből többlet nyereséget is realizált, ezt pedig álláspontja szerint a jelen perbeli esetben is figyelembe kell venni. Mindezekre tekintettel elsődleges fellebbezési kérelme körében a per tárgyát képező 11 hónapot tekintve az osztalékból jövedelmeként kért figyelembe venni havi 263 416 forintot, másodlagos fellebbezési kérelme alapján havi 127 649 forintot, harmadlagos fellebbezési kérelme alapján havi 24 900 forintos összeget.

[39] A felperes fellebbezési ellenkérelmében kérte, hogy az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét hagyja helyben, továbbá kötelezze a felperest másodfokú eljárásban felmerült perköltsége megfizetésére, amelyet a vonatkozó IM rendelet 2. § alapján a csatolt ügyvédi megbízási szerződés alapján kért megállapítani.

[40] Határozott álláspontja szerint nem állt módjában másik munkaviszonyt vagy közalkalmazotti jogviszonyt létesíteni. Az alperes ezen kérdés vonatkozásában semmilyen bizonyítási indítványt nem is terjesztett elő. Kifejtette azt is, hogy semmilyen bizonyíték nincs arra vonatkozóan sem, hogy újabb munkaviszony vagy közalkalmazotti jogviszony létesítése esetén elvárhatóan mekkora munkabérre tehetett volna szert.

[41] Az osztalék és bárminemű egyéb – munkabéren kívüli, nem ahhoz kötődő – kifizetés nem a B... Kft.-vel létesített munkaviszonyhoz, hanem kizárólag az üzletész feletti tulajdonjogban megtestesülő tagsági jogviszonyhoz kapcsolódik, amely nem a korábban fennálló közalkalmazotti jogviszonyának alperes általi jogellenes megszüntetésének

közvetlen vagy közvetett következménye. E körben hivatkozott a Kúria Mfv.10.127/2019/5. számú határozatában kifejtettekre, és analógiával élve úgy érvelt, hogy a fellebbezésben előadottakkal ellentétben ez az összeg nem vehető figyelembe, különösen azért, mert az osztalék kizárólag tőkejövedelemnek minősül.

[42] Kiemelte, hogy a per tárgya szempontjából irreleváns időszakban megállapított osztalék csupán megállapításra került, ahogy az alperes is helytállóan fogalmaz, a B... Kft. 2022. április 28-án osztalék jóváhagyásáról döntött, azonban az összeg nem került kifizetésre, különösen azért, mert nem személyes felhasználás, hanem vállalkozásfejlesztés célját szolgálná.

[43] Álláspontja szerint kizárólag a közalkalmazotti jogviszony megszüntetését követő hat hónapos időszak vehető figyelembe, így a 2020. április 25. napján megszűnt közalkalmazotti jogviszony vonatkozásában a 2022. április 28-án jóváhagyott osztalék összege nemcsak tőkejövedelem mivolta okán, hanem a megállapításának időpontja okán sem értékelhető.

[44] Az anyagi pervezetést követően is változatlanul kérte az elsőfokú ítélet helybenhagyását.

[45] Hivatkozott arra, hogy a közalkalmazotti jogviszony megszűnését követően a kórház 1 neve, valamint a kórház 2 neve vezetőjével folytatott egyeztetéseket, azonban ezen egyeztetések nem vezettek eredményre, így új közalkalmazotti jogviszonya nem jött létre. Ennek kapcsán rámutatott arra, hogy az alperes álláspontja szerint is eleget tett a kárenyhítési kötelezettségének már azzal, hogy megfelelő állást keresett. E körben előadta, hogy a sikertelen próbálkozásokat követően saját kockázatára vállalkozóként működött továbbá 2022. február 9-ig főfoglalkozású társas vállalkozóként, majd 2022. február 10. napjától nyugdíjas társas vállalkozóként. A minimálbér összegének megfelelő jövedelemre szert tesz, amely rendszeres jövedelemmel eleget tett a kárenyhítési kötelezettségének.

[46] A tulajdonában álló gazdasági társaság elért eredménye utáni osztalék vonatkozásában hivatkozott arra, hogy annak összegét a kártérítési alap csökkentése szempontjából figyelembe venni nem lehet, ennek kapcsán utalt a BH2020. 372. számú eseti döntésben foglaltakra, valamint a Ptk. jogi személyekre vonatkozó kritériumaira, amely alapján álláspontja szerint az adózott eredmény utáni osztalék, amelynek kifizetésére egyetlen alkalommal sem került sor a kártérítés összegszerű csökkentésére nem válhat alkalmassá. További érvelése szerint önmagában az a körülmény, hogy az alperes jogellenes munkaviszony megszüntetését követően vállalkozásában többletidőt tud a tevékenység végzésére fordítani, ezáltal magasabb eredményt is realizál, semmiképpen nem értékelhető a felperes terhére.

A fellebbezési eljárásban előterjesztett keresetváltoztatás, ellenkérelem

[47] Az ítéltábla anyagi pervezetését követően a felperes keresetet változtatott annyiban, hogy a marasztalási összegek után 2020. április 25. napjától a törvényes mértékű késedelmi kamat megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

[48] A késedelmi kamatkövetelés tekintetében előadta, hogy keresetmódosításának a Pp. 215. § (1) bekezdés c) pontja alapján az ítéltábla anyagi pervezetésére tekintettel helye van figyelemmel arra, hogy az a közalkalmazotti jogviszony jogellenes megszüntetésének jogkövetkezményeként kért jövedelempótló kártérítés összegszerűségének tisztázása érdekében folyt, így lehetősége volt a 6/2016. (XI. 28.) KMK vélemény 8. pontja értelmében kereseti követelését a késedelmi kamattal felemelni.

[49] Az alperes a keresetváltoztatással szembeni ellenkérelmébenarra hivatkozott, hogy a felperes másodfokú eljárás során előterjesztett késedelmi kamatfizetés iránti igénye meg nem engedett keresetváltoztatásnak minősül.

Az ítéltábla döntése és annak indokai

[50] A fellebbezés nem alapos.

[51] A Pp. 370. § (1) bekezdése értelmében a másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét az erre irányuló fellebbezési kérelemre, csatlakozó fellebbezésre, ellenkérelemre, azok korlátai között gyakorolja. Ilyen korlátnak minősülnek a fellebbezés Pp. 371. § (1) bekezdés a)-d) pontjában megjelölt tartalmi követelményei körében előadottak. E jogszabályi rendelkezésből következik, hogy korlátot nemcsak az képez, hogy a fellebbező milyen tartalmú másodfokú döntést kér, hanem az is, hogy azt milyen indokkal teszi, melyik eljárási vagy anyagi jogszabály megsértésére hivatkozik. A fellebbezés tartalmát illetően tehát a Pp. rendelkezései szerint a fellebbező fél kötelezettsége annak határozott megjelölése, hogy a jogorvoslat során a másodfokú bíróság milyen döntést hozzon, a kifogásolt elsőfokú ítéleti rendelkezést, vagy annak mely részét mennyiben és milyen okból változtassa meg vagy helyezze hatályon kívül [Pp. 371. § (1) bekezdés b) pontja].

[52] A felülbírálati jogkör a fellebbezésben felhozott adott kérdés vizsgálatának és minősítésének joga, amely magában foglalja az elsőfokú bíróság döntésének megváltoztathatóságát. A Pp. 369. § a másodfokú bíróság felülbírálati jogkörének típusait határozza meg és azt is szabályozza, hogy felülbírálati jogkör milyen keretek között gyakorolható. Azzal, hogy a félnek a fellebbezésben egyértelműen meg kell határoznia a fellebbezési kérelme okát és indokait, egyúttal kijelöli a másodfokú bíróságtól kért jogvédelem tárgyát és körét (Pp. 371. §).

[53] A fellebbezésben és a fellebbezési ellenkérelemben foglaltakra figyelemmel az ítéltábla az alábbiakat emeli ki.

A felperes keresetváltoztatás tárgyában

[54] A Pp. 373. § (1) bekezdése értelmében a másodfokú eljárás során a (2)-(5) bekezdésben foglalt kivételekkel a kereseti kérelmet megváltoztatni nem lehet. A Pp. 373. § (5) bekezdése a másodfokú eljárásban a keresetváltoztatás lehetőségét akkor biztosítja, ha a másodfokú bíróság közöl a felekkel általa hivatalból észlelt tényt vagy a felektől és az elsőfokú bíróságtól is eltérő jogértelmezést, illetve a kérelemtől jogszabály alapján való eltérés szükségességét. A fél azonban csak ezzel összefüggő kereset-, illetve ellenkérelem-változtatással élhet, illetve ajánlhat fel utólagos bizonyítást. Mindezek alapján tehát a másodfokú bíróság által közöltekkel összefüggésben lehet csak élni a változtatás jogával.

[55] Az ítéltábla 2023. április 18. napján megtartott tárgyaláson adott anyagi pervezetése kizárólag az alperesi védekezés körében a felperes kárenyhítési kötelezettségét érintette, a felperes kereseti kérelmét nem, ezért a kereseti követelés kamatköveteléssel történő felemelése – az alperes helyes érvelésének megfelelően – meg nem engedett kereset változtatás volt, így azt az ítéltábla a Pp. 373. § (1) bekezdése alapján elutasította.

A fellebbezés érdemében

[56] Az alperes fellebbezésében foglaltakra tekintettel az ítéltáblának abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a felperes a kárenyhítési kötelezettségének részben vagy egészben eleget tett-e. E körben pedig az alperes hivatkozásaira tekintettel azt kellett értékelnie, hogyan befolyásolja a kárenyhítési kötelezettség teljesítését az, hogy a felperes álláskeresése keretében pályázatot nem nyújtott be más munkáltatókhoz, álláskeresési járadékot nem vett igénybe, saját cégébe bejelentve végzett munkájával kapcsolatban az azért járó jövedelmet módja volt a szakorvosok általános munkabérénel jóval alacsonyabb összegben is meghatározni, illetve osztalékot jó ideig nem vett ki, majd 2022 áprilisában 80 000 000 forint osztalék jóváhagyásáról döntött.

[57] A másodfokú eljárásban becsatolt bizonyítékok alapján az volt megállapítható, hogy a felperes a kórház 1 nevenál megkísérelt közalkalmazotti jogviszonyt létesíteni, e törekvése azonban nem vezetett eredményre. Csatolta a kórház 2 nevezal folytatott levelezését is, annak tartalma azonban nem volt alkalmas annak alátámasztására, hogy a levelezés közalkalmazotti jogviszony létesítése tárgyában folyt, figyelemmel arra is, hogy a felperes saját korábbi előadásából és az egyéb peradatokból kitűnően egészségügyi intézményekben ügyelet ellátást is vállalt gazdasági társasági tevékenység keretében.

[58] Annyiban helytálló az alperesi hivatkozás, hogy az előbbiek önmagukban nem lettek volna alkalmasak arra, hogy igazolják, a felperes az elvárható módon és mértékben eleget tett a kárenyhítési kötelezettségének. Nem vitásan azonban a felperes alperessel fennállott közalkalmazotti jogviszonya megszüntetését követően pár napon belül önmagát bejelentette saját gazdasági társaságában, ahonnan jövedelemre tett szert. Az ítéltábla álláspontja szerint nem zárható ki a kárenyhítés érdekében tett intézkedések köréből az, hogy a közalkalmazott, jogviszonya megszüntetését követően más, nem közalkalmazotti jogviszony vagy munkaviszony keretében fejt ki jövedelemszerző tevékenységet a kárenyhítés érdekében.

[59] Az tehát, hogy a felperes magát bejelentette a saját tulajdonát képező cégben, és abból valamennyi jövedelmet szerzett, a kárenyhítés részeként értékelendő.

[60] Tény, hogy a felperes a saját maga számára kiállított igazolással és a csatolt adóbevallással igazoltan saját cégéből alacsonyabb havi jövedelmet szerzett, mint amennyi a közalkalmazotti illetménye volt, ezt azonban az ítéltábla azért nem tudta a felperes terhére értékelni, mert az alperes az ítéltábla anyagi pervezetés körében tett felhívása ellenére nem adott elő abban a körben tényállítást, mi lett volna az az összeg, amit a felperes elvárhatóan megkereshetett volna. Ennek következtében pedig az ítéltáblának nem volt lehetősége a kárenyhítési kötelezettség teljesítésének mértéke körében az elvárhatóan megkereshető összeget mérlegelni és a felperes által teljesített kárenyhítési kötelezettséget ehhez viszonyítani.

[61] Annak, hogy a felperes álláskeresői járadékra, valamint egyéb támogatásra kérelmet nem nyújtott be, részben az előbbieket miatt, részben azért nincs jelentősége, mert a felperes helyes hivatkozása szerint a bejelentett jogviszonyára tekintettel ilyen juttatásokra nem is lett volna jogosult.

[62] Az ítéltábla az alperes osztalékból származó jövedelemmel kapcsolatos érveire tekintettel rámutat arra, hogy az elsőfokú bíróság a kereseti kérelem és az ellenkérelem korlátai között kizárólag a jogviszony megszüntetésétől számított 12 hónapot (2020. április 25. és 2021. április 25. közötti időtartamot) vizsgálta, annak ellenére, hogy az Mt. 82. § (2) bekezdésében rögzítette 12 havi távolléti díjnak megfelelő összeg egyébként nem időbeni, hanem összegszerű korlátot képez a kártérítés mértékét illetően. Az ítélet ezen rendelkezését a fellebbezés sem támadta, így az ítéltábla is kizárólag a jogviszony megszüntetésétől számított 12 naptári hónapot vizsgálhatta.

[63] Az osztalék szempontjából ennek azért van jelentősége, mert az alperes által figyelembe venni kért osztalékról való döntés 2022. április 28. napján született, így sem a döntés időpontja, sem az esetleges későbbi kifizetés időpontja nem esik az érintett 12 hónapos időtartamba. Ezért az osztalék megtérülő jövedelemként nem volt figyelembe vehető. Megjegyzi az ítéltábla, hogy a közalkalmazotti jogviszony megszüntetését követő 12 hónapban még nem is volt elvárható – a cég jövőbeni sorsának ismerete hiányában – hogy a tartalék képzése helyett a felperes a saját jövedelmére fordítsa az adózott eredmény túlnyomó részét, ezért az elvárhatóan megszerezhető jövedelem körében sem volt értékelhető, milyen – felszabaduló munkaidejében végzett többlet személyes közreműködése eredményeként jelentkező – osztalékot tudott volna a felperes ebben az időszakban jövedelemként megszerezni a cégből.

[64] Mindezekre figyelemmel az alperes kárenyhítési kötelezettség teljesítésének elmulasztása tárgykörében tett hivatkozásai nem voltak megalapozottak, ezért az ítéltábla nem állapíthatta meg a felperes mulasztását tekintetben.

[65] Az ítéltábla észlelte, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének rendelkező részében a feljegyzett eljárási illeték viseléséről nem rendelkezett, ezért az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján – kizárólag az illeték viselésére vonatkozó rendelkezés körében – megváltoztatta.

[66] Az ítéltábla a pereszt alperest a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felperes másodfokú eljárásban felmerülő költségének megfizetésére, amelynek mértékét a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdés és 4/A. § (1) bekezdés alapján állapította meg azzal, hogy az áfa-t tartalmaz.

[67] Az alperest megillető személyes illetékmentességre tekintettel az ítéltábla megállapította, hogy a 853 300 forint fellebbezési eljárási illeték az állam terhén marad [Pp. 82. § (1) bekezdés, 96. § (1) bekezdés, 101. § (1) bekezdés és 102. § (6) bekezdés, az illetékről szóló 1990. évi XCIII. törvény 5. § (1) bekezdés c) pont, 39. § (1) bekezdés és 46. § (1) bekezdés].

Az ítélet ellen a Pp. 365. § (2) bekezdésében foglaltak miatt nincs helye fellebbezésnek.

Szeged, 2023. október 3.

Dr. Szöllősiné dr. Tóth Zsuzsanna s.k. Dr. Telegdy Gergely s.k.

Dr. Tolna András

s.k.

a tanács elnöke

előadó bíró

táblabíró